

Školní vzdělávací program Základní škola Velká Jesenice

Vzdělávací oblast : **Umění a kultura**

Vyučovací předmět : **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, oboru Výtvarná výchova a část obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, oboru Člověk a svět práce, Využití digitálních technologií.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka výtvarné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto

Kompetence k učení:

Učí se vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a praktickém životě; tím, že učitel vede žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života.

Učí se operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí; tím, že učitel přivádí žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců, učí je porovnávat různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, vřazovat poznatky ze světa výtvarného umění a širší vizuální kultury do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči a na základě toho jim pomáhá si vytvářet komplexnější pohled především na společenské a kulturní jevy. Učí se samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti; tím, že učitel vede žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů:

Učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat řešení; tím, učitel vede k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik.

Učí se samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení empirické a tvořivé postupy; tím, že učitel pobízí k experimentování a k nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu.

Sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, učí se obhájit vlastní řešení, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí; tím, že učitel vede žáky k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součásti osobní výpovědi.

Kompetence komunikativní:

Učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu; tím, že učitel vede žáky k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu.

Učí se naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat; tím, že učitel rozvíjí dovednost vyslechnout v diskusi názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor na práci druhého i na díla a produkty z oblasti výtvarného umění a obecné vizuální kultury.

Učí se rozumět obrazům a jiným vizuálním vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění; tím, že učitel vede k vědomému využívání postupů, technik a materiálů z široké oblasti vizuálního vyjadřování pro vlastní tvůrčí vyjádření v rámci zadaných úkolů i pro vyjádření vlastní osobní výpovědi.

Učí se využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem; tím, že učitel vede k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací.

Kompetence sociální a personální:

Učí se účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce; tím, že učitel vede k práci ve dvojici i ve skupině, učí žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, ocenit svůj přínos ke zdatu společné práce.

Učí se podílet na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska; tím, že učitel učí vyslovit a obhájit svůj názor a stanovisko a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého.

Učí se vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; tím, že učitel poskytuje prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu se stanoviskem většiny, učí žáky přijmout i kritiku a nesouhlas.

Kompetence občanské:

Učí se respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí; tím, učitel učí v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost.

Učí se respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění; tím, že učitel učí vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, propojující naši současnou kulturu s jejím historickým základem.

Kompetence pracovní:

Učí se používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pracovny výtvarné výchovy i další, určené k samostatné tvorbě ve vyučovacích hodinách tím, že učitel vytváří možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1: *Rozvoj schopností poznávání:* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů

OSV 2: *Sebezpoznání a sebepojetí:* já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem

OSV 5: *Kreativita:* cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Sociální rozvoj

OSV 8: *Komunikace*: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)

OSV 9: *Kooperace a kompetice*: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

Morální rozvoj

OSV 11: *Hodnoty, postoje, praktická etika*: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 3: *J sme Evropané*: kořeny a zdroje evropské civilizace

MUV Multikulturní výchova

MUV 1: *Kulturní diference*: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik

MUV 2: *Lidské vztahy*: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

MEV Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

MEV 1: *Kritické vnímání mediálních sdělení*: pěstování kritického přístupu k reklamě; hodnotící prvky ve sdělení (výběr záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

MEV 2: *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*: hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje

MEV 4: *Vnímání autora mediálních sdělení*: identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

MEV 5: *Fungování a vliv médií ve společnosti*: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Tematické okruhy produktivních činností:

MEV 6: *Tvorba mediálního sdělení*: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

MEV 7: *Práce v realizačním týmu*: redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média

3. Učební plán předmětu výtvarná výchova v souladu s učebním plánem školy

ročník 1	2	3.	4.	5.	celkem
1	1	1	2	2	7

Vyučovací předmět : **Výtvarná výchova**

Období – ročník : **1. období – 1., 2., 3. ročník**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

- 1. rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
- 2. v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
- 3. vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*
- 4. interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
- 5. na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Cílové zaměření předmětu v 1. 2. a 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 1. období směřuje k:

- vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla
- samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě
- kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti
- naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi
- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém
- pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost
- bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><i>OVO 1: Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i></p>	<p><i>DV: Rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání</i></p> <p><i>DV: Rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření</i></p> <p><i>DV: Pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt)</i></p> <p><i>DV: Dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití</i></p> <p><i>DV: Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření</i></p>	<p>Barevný svět kolem nás, barvy, které známe Má to barvu jako.... Barvy, které patří k sobě, stejné a podobné barvy a odstíny Moje nejmilejší barevné oblečení, hračky, knižní ilustrace Veselé barvy; malujeme jednou, dvěma, všemi barvami Jak šla barva na výlet; setkávání a mísení příbuzných a odlišných barev Linie, plochy, tvary: kde jsou kolem nás Najdi, ukaž, namaluj, nakresli, vytvoř nejdelší čáru, největší čtverec, trojúhelník, kouli, krychli... Kde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu...) kolem nás a kde jsou v obrazech, sochách, v architektuře: pozoruj a vyprávěj Co je nejtmavší, nejsvětlejší, nejbarevnější, kolem nás, ve škole, doma, v přírodě Malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty a instalace a tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě v něm Sbírký a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto</p>	<p><i>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání</i></p> <p><i>OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení předmětů</i></p>

		předmětů	
--	--	----------	--

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p><i>OVO 2: V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i></p> <p><i>OVO 3: Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</i></p>	<p><i>DV: Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa</i></p> <p><i>DV: Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření</i></p> <p><i>DV: Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty</i></p> <p><i>DV: Dovede se vyjádřit i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu</i></p> <p><i>DV: Vnímá pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek</i></p> <p><i>DV: Dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový</i></p> <p><i>DV: Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření</i></p> <p><i>DV: Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe</i></p>	<p>Zážitky z každodenního života, cesta do školy, výlet, škola v přírodě, s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování Malba štětcem, houbou, prsty..., kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu</p> <p>Největší a nejmenší obraz, který znám a který dovedu vytvořit</p> <p>Proměna běžné učebny přemístěním nábytku a instalací, pohádkový hrad, jeskyně, džungle...</p> <p>Stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu</p> <p>Místo jenom pro mne, vyhledání a označení svého místa v přírodě</p> <p>Namaluj, nakresli, vymodeluj, jak zpívají ptáci, jak chutná čokoláda, jak voní mateřidouška, jak pohladíš kotě, jak navlékáš korálky...;</p> <p>vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů</p> <p>Moje nejmilejší místo, kam si přivedu kamarády</p> <p>Kam půjdu, když mám radost, když</p>	<p><i>OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů</i></p> <p><i>OSV 5: Kreativita; rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky</i></p> <p><i>OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti</i></p> <p><i>OVO 1: Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i></p> <p><i>OSV 8: Komunikace: poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých</i></p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<p><i>DV: Vnímá a vlastním VOV vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost)</i></p> <p><i>DV: K situaci, vyjádřené vlastním VOV</i></p> <p><i>dovede vyprávět příběh. Citlivě a pozorně naslouchá příběhům ostatních</i></p> <p>je mi smutno? Veselá, klidná a smutná místa okolo nás</p> <p>Denní a roční doby, proměny počasí a nálad vyjádřené všemi dostupnými prostředky</p> <p>Vyprávíme obrazem – všední i nevšední situace, příhody a události</p>	<p>je mi smutno? Veselá, klidná a smutná místa okolo nás</p> <p>Denní a roční doby, proměny počasí a nálad vyjádřené všemi dostupnými prostředky</p> <p>Vyprávíme obrazem – všední i nevšední situace, příhody a události</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p><i>OVO 4: Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i></p> <p><i>OVO 5: Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje</i></p>	<p><i>DV: Rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla; dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav; vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor</i></p> <p><i>DV: Vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis</i></p> <p><i>DV: Dovede jednoduše odůvodnit a svoji oblibu konkrétních ilustrací,</i></p>	<p>Veselé a smutné tvary, barvy a linie, veselé a smutné tváře a postavy, veselý a smutný den...</p> <p>Mohli by si spolu hrát? Rozuměli by si?</p> <p>Nové příběhy známých postaviček, kolektivní instalace nebo koláž</p> <p>Moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy; vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu</p> <p>Svět našich hraček; společná instalace ve třídě</p>	<p><i>OSV 8: Komunikace: rozvíjení dovednosti vnímat výrazové možnosti a účinky různých VOV</i></p> <p><i>OSV 4: Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i></p>

	<p><i>animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů DV: Dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo DV: Dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci DV: Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě</i></p>	<p>Společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací</p>	
--	--	---	--

Vyučovací předmět : **Výtvarná výchova**

Období – ročník : **2. období**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

- 1. Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)*
- 2. Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečurální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model*
- 3. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek pro jeho nejbližší sociální vztahy*
- 4. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- 5. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)*
- 6. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- 7. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje*

Cílové zaměření předmětu v 4. a 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 4. a 5. ročníku směřuje k:

- vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla
- samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě
- kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti
- naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi
- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém
- pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost

- bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><i>OVO 1: Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i></p> <p><i>OVO 2: Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</i></p>	<p><i>DV: Rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá, barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá a pojmenuje odlišné odstíny</i></p> <p><i>DV: Porovná, rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy</i></p> <p><i>DV: Rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření</i></p> <p><i>DV: Porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru</i></p> <p><i>DV: Dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt). Intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla.</i></p> <p><i>DV: Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření</i></p> <p><i>DV: Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty</i></p>	<p>Malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce</p> <p>Naše obec; společná trojrozměrná práce, volná parafráze prostorových a objemových vjemů a představ ve vazbě na známé prostředí</p> <p>Co vidíme na obraze, na soše, na fotografii, proč to autor použil, jak na nás dílo působí? Co můžeme změnit a jak se změní výraz díla?</p> <p>Volné variace na současná umělecká díla</p> <p>Návštěvy galerie, výstav, ateliérů, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe</p> <p>Jak vidíme svět kolem nás; osobité vyjadřování na zadaná témata</p> <p>Malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické a skulpturní techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině</p>	<p><i>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání; rozvoj smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu</i></p> <p><i>OSV 5: Kreativita: rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjádření</i></p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><i>OVO 3: Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek pro jeho/její nejbližší sociální vztahy</i></p> <p><i>OVO 4: Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i></p> <p><i>OVO 5: Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</i></p>	<p><i>DV: Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost</i></p> <p><i>DV: Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření</i></p> <p><i>DV: Vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření</i></p> <p><i>DV: Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek</i></p> <p><i>DV: Dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový</i></p> <p><i>DV: Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpersvědčivější způsoby vyjádření</i></p> <p><i>DV: Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci</i></p> <p><i>DV: Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh</i></p>	<p>Vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých; doma, ve škole, ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu...</p> <p>Já a moji blízcí; práce na téma vztahů mezi lidmi</p> <p>Tady vládnou já; výrazová proměna okolí</p> <p>Moje stopy, co po mně zůstává; dlouhodobé sledování stop zanechávaných cestou do školy, při hrách</p> <p>Zahrajme si na obrazy; inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů</p> <p>Je voda modrá i pro moje tělo při koupání?</p> <p>Namaluj svoji písničku; rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů, nálada textu</p> <p>Jak létal míč po hřišti; skupinová práce, různé způsoby záznamu pohybu</p> <p>Kdybychom byli někdo jiný: ptáci, zvířata, hmyz; experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů: zvuk, tvar, povrch, chuť, pohyb,</p>	<p><i>OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti v interakci s realitou a jejími záznamy</i></p> <p><i>MUV 1: Kulturní diference: Jedinečnost každého člověka; rozvíjení tolerance a vstřícnosti k odlišnostem a osobním zvláštěstím</i></p> <p><i>OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí Uvědomování si jedinečnosti vlastního osobitého vnímání a vlastní schopnosti vyjádření</i></p>

		vzájemné vztahy a změny polohy v prostoru Záznamy a obrazy stavů a proměn	
--	--	--	--

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><i>OVO 6: Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i></p> <p><i>OVO 7: Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje</i></p>	<p><i>DV: Uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný</i></p> <p><i>DV: Dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní VOV vlastní či jiného autora.</i></p> <p><i>DV: Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry. Vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě.</i></p> <p><i>DV: Použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním VOV</i></p> <p><i>DV: Dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo VOV nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh</i></p>	<p>svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí Vyprávíme obrazem; ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo</p> <p>Jaká díla nás obklopují; rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí Galerie ve třídě; proměnlivá společná sbírka pozoruhodných VOV, včetně komentářů a poznámek k dílům Co se mi líbí; hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích Můj oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů.. Proč se mi líbí Zkusme tam s nimi žít; kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů a počítačových her; koláž, instalace Obrazy a sochy, které máme doma, které potkáváme; vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla</p>	<p><i>MUV 1: Kulturní diference: jedinečnost každého člověka</i></p> <p><i>MUV 2: Lidské vztahy: tolerance, empatie, citlivost vůči jinému</i></p> <p><i>OSV 3 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem</i></p> <p><i>MEV 2: Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i></p> <p><i>OSV 5 : Kreativita: tvořivý přístup ke kulturním produktům</i></p> <p><i>OSV 8: Komunikace: dovednosti pro neverbální sdělování</i></p>

